

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 416/2023-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020, rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4 Tdo 76/2022 z 24. januára 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. mája 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020, rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 4 Tdo 76/2022 z 24. januára 2023 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu predovšetkým príloh k podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) s použitím § 138 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný

zákon“), za čo mu uložil trest odňatia slobody (aj s prihliadnutím na predošlé odsúdenia) vo výmere 22 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a sťažovateľovi uložil trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov odňatia slobody nepodmienečne so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 76/2022 z 24. januára 2023 podľa § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol sťažovateľom podané dovolanie.

3. Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie, podobne ako v predošlých štádiách konania napádal postup okresného súdu, ktorý nevypočul ním navrhnutých svedkov, a to vyšetrovateľa Policajného zboru [REDAKOVANÉ], ktorý jeho a poškodenú [REDAKOVANÉ] vypočúval, pričom vec mala byť zastavená a postúpená na priestupkové konanie. Výsluch tohto svedka mal slúžiť aj na preverenie totožnosti skutku pri čiastkovom útoku stíhaného zločinu a zároveň mal prispieť aj k objasneniu vierohodnosti výpovede poškodenej [REDAKOVANÉ] s ohľadom na potvrdenie známok týrania ako následku stíhaného zločinu, ako ich tento svedok vnímal v rámci výsluchu poškodenej [REDAKOVANÉ], ktorá mala navyše váhať s oznámením trestnej činnosti proti jeho osobe aj z dôvodu obavy pred sťažovateľom, aj z dôvodu osobnej známosti sťažovateľa s týmto svedkom. Vo veci konajúci okresný súd výsluch svedka [REDAKOVANÉ] odmietol z dôvodu vedomosti o skutočnostiach, o ktorých mal svedok vypovedať. Sťažovateľ taktiež namietol nevypočutie ďalšieho svedka [REDAKOVANÉ], ktorý bol susedom poškodenej [REDAKOVANÉ] v čase, keď s ňou v spoločnej domácnosti býval aj sťažovateľ, a to počas doby, keď malo dochádzať k týraniu jej osoby a jej syna. Svedok [REDAKOVANÉ] ako sused poškodenej [REDAKOVANÉ] mal potvrdiť alebo vyvrátiť zranenia poškodenej [REDAKOVANÉ], keďže ju pravidelne stretával v bytovom dome. Vo veci konajúci okresný súd výsluch svedka [REDAKOVANÉ] odmietol z dôvodu vedomosti o skutočnostiach, o ktorých mal svedok vypovedať. Sťažovateľ ďalej poukázal aj na lekárske správy, ktoré mali potvrdzovať jeho výpoveď v tom, že poškodenú [REDAKOVANÉ] a ani jej syna fyzicky nenapádal, neublížoval im, čo má zároveň potvrdzovať aj triedna učiteľka syna poškodenej [REDAKOVANÉ], ktorá uviedla, že odchod sťažovateľa zo spoločnej domácnosti s poškodenou jej syn pocíťoval ako ujmu, čoho prejavom bolo jeho správanie. Napokon mal podľa sťažovateľa okresný súd arbitrárne posúdiť závery znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctva, odvetvia psychológie PhDr. Šlepeckého, ktorý konštatoval pri poškodenej [REDAKOVANÉ] všeobecnú aj špecifickú vierohodnosť jej výpovede tak, že potvrdil vierohodnosť len výpovedí v neprospech sťažovateľa bez ich bližšieho vysvetlenia. V závere sťažovateľ odkazom na priestupkové konanie vedené pred Okresným úradom Liptovský Mikuláš č. OU-LM-OVVS-2020/002090 odôvodňoval porušenie totožnosti skutku a prekážku rozhodnutej veci pri čiastkovom útoku stíhaného zločinu, keďže bol v priestupkovom konaní oslobodený spod priestupku, na čo okresný súd neprihliadol.

4. V doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 3. júla 2023 sťažovateľ namietol zákonnosť zloženia senátu krajského súdu, ktorý 23. septembra 2020 rozhodoval o jeho odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020, pretože predsedníčka senátu JUDr. Malatká rozhodovala na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2020 o zamietnutí jeho žiadosti o prepustenie z väzby, a preto mala pred rozhodnutím v odvolacom konaní namietnuť svoju zaujatosť. Zároveň sa mala namietnuť aj z dôvodu predpojatosti voči jeho osobe, keďže jeho brat

██████████ vypovedal proti jej osobe v „korupčnej kauze“. Sťažovateľ zastáva názor, že „ak členom senátu je sudca, ktorý môže byť zaujatý a nevylúčil sa oznámením, jedná sa o nezákonný senát.“.

5. Napokon sťažovateľ v doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 17. júla 2023 namietol aj ďalšie priestupkové konanie vedené Okresným úradom Liptovský Mikuláš za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu z roku 2019 s tým, že rozhodnutie v tejto veci má vytvárať prekážku rozhodnutej veci vo vzťahu k trestnému činu, za ktorý bol odsúdený.

6. V rámci podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu na konanie pred ústavným súdom z dôvodu nemajetnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 a rozsudkom krajského súdu č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021:

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

14. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonitosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

15. Právomoc ústavného súdu je vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Teda právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavná sťažnosť nemá byť podávaná z dôvodu „procesnej opatrnosti či nedotknuteľnosti“ fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ale až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci.

17. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu delby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona

o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

18. Sťažovateľ napadol rozsudok okresného súdu č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 riadnym opravným prostriedkom, a to odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 tak, že ho vo vzťahu k sťažovateľom podanému odvolaniu podľa § 319 Trestného poriadku zamietol. Následne sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda zásadného porušenia práva na obhajobu, podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku, teda z dôvodu, že sa proti obvinenému viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné. Najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 76/2022 z 24. januára 2023 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol sťažovateľom podané dovolanie. V nadväznosti na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 76/2022 z 24. januára 2023:

19. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

20. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

21. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukol'vek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde, alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia, prípadne pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam, teda ak súdom zvolený výklad neprípustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný (pokiaľ je ústavne akceptovateľný), resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti. Posúdenie veci všeobecným súdom sa teda

môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu aj v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

22. Taktiež podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sa vyžaduje, aby vnútroštátne súdy dostatočne jasne uviedli dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, a to za súčasného rešpektovania práva na obhajobu (Hadjianastassiou proti Grécku zo 16. 12. 1992, sťažnosť č. 12945/87, bod 33). Rozsah povinnosti uviesť dôvody, ktorý sa odlišuje v závislosti od povahy rozhodnutia, musí byť určený v rámci okolností prípadu (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998). Aj keď vnútroštátne súdy nie sú povinné dať odpoveď na všetky im predložené námietky (Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61), z rozhodnutia musí byť zrejmé, že sa zaoberali všetkými podstatnými otázkami prípadu (Boldea proti Rumunsku z 15. 2. 2007, sťažnosť č. 19997/02, bod 30) a že dali konkrétnu a jednoznačnú odpoveď na argumenty, ktoré sú pre výsledok prípadu rozhodujúce (rozsudok Veľkej komory vo veci Moreira Ferreira proti Portugalsku č. 2 z 11. 7. 2017, sťažnosť č. 19867/12, bod 84).

23. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

24. Kľúčovým/nosným argumentom sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu v kontexte dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je arbitrárny spôsob vysporiadania sa so sťažovateľom predloženými námietkami vecne priliehajúcimi k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a týkajúcimi sa nevykonania sťažovateľom navrhnutých dôkazov spočívajúcich vo výsluchu vyšetrovateľa Policajného zboru [REDAKOVANÉ], ktorý poškodenú [REDAKOVANÉ] vypočúval a z tohto titulu sa mal vyjadriť aj k tomu, či na nej vnímal známky týranej osoby, a svedka [REDAKOVANÉ], ktorý bol v čase skutku susedom sťažovateľa a prichádzal pravidelne do styku aj s poškodenou a jej synom.

25. Ústavný súd v prvom rade akcentuje skutočnosť, že (v intenciách sťažnostnej argumentácie sťažovateľa v podanej ústavnej sťažnosti, ale aj jeho argumentácie predloženej najvyššiemu súdu v dovolacom konaní) dovolanie môže smerovať aj proti odôvodneniu rozhodnutia (v súhrne rozhodnutí oboch konajúcich súdov, v konečnom dôsledku krajského súdu) z hľadiska požiadaviek na odôvodnenie zodpovedajúce kritériám spravodlivého procesu (vo vzťahu k všetkým okolnostiam podstatným pre rozhodnutie), ktorého súčasťou je právo na obhajobu [dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], čo vyplýva aj z novej judikatúry ústavného súdu, v zmysle ktorej dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nezodpovedá právo na obhajobu len vo formulačnom rozsahu čl. 50 ods. 3 ústavy (primeraný čas na prípravu obhajoby a možnosť obhajovať sa sám alebo prostredníctvom obhajcu), ale aj obhajobné práva v kontexte

spravodlivého procesu podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a teda aj v rozsahu čl. 46 ods. 1 ústavy (s odrazom najmä v § 34 Trestného poriadku; porov. IV. ÚS 546/2020 – publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 18/2021).

26. Najvyšší súd sa zhostil povinnosti posúdiť sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, keď skonštatoval, že „súd nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne, jasne a výstižne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 1 15/03).“.

27. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd sťažovateľovi so zameraním na podstatu veci objasnil, že „okresný súd, ako aj odvolací súd vo svojich písomných rozhodnutiach otázku odmietnutia vypočutia svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] v predmetnej trestnej veci jasne, stručne a presvedčivo odôvodnili.“.

28. Vychádzajúc z ústavnej premisy, podľa ktorej kritériom rozhodovania ústavného súdu je najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 24/07, III. ÚS 217/09, III. ÚS 522/2011), ústavný súd doplnkovo k odôvodneniu najvyššieho súdu dodáva:

29. V prvom rade mu neprináleží sa vyjadrovať ku skutkovej rovine skutočností, na ktorých podklade bola vyvodená trestnoprávna zodpovednosť určitej osobe, ani hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť, resp. to, či sú postačujúce na záver o uznaní viny. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné markanty postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch, a to z pohľadu, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami dotknutej veci. Ústavný súd teda (rovnako ako dovolací súd) nie je možné vnímať ako tzv. skutkový súd, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa. Navyše judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), ako aj doterajšia judikatúra ESLP (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris) pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápu právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

30. V ďalšom ústavný súd zisťuje, že sťažovateľom predložená argumentácia o tom, že okresný súd odmietol vykonať sťažovateľom navrhnuté dokazovanie s odkazom na známe skutočnosti, nie je v prípade svedka [REDAKOVANÉ] pravdivá, ale zavádzajúca. Okresný súd v rozsudku č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 na s. 50 v poslednom odseku jednoznačne uzavrel, že „odmietol vykonať dôkaz výsluchom svedka [REDAKOVANÉ], pretože aj napriek opakovanému predvolaniu

a pokusu o predvedenie nebolo možné ho na hlavné pojednávanie zabezpečiť, pričom ďalšie pokusy o zabezpečenie svedka by prejednávanie tejto väzobnej veci, v ktorej je potrebné konať a rozhodnúť prednostne a urýchlene len predĺžilo.“. Dôvodom nevypočutia tohto sťažovateľom navrhnutého svedka bola jeho nespolupráca so súdom, a nie neochota súdu ho vypočuť. Taktiež k ďalšiemu návrhu sťažovateľa na vykonanie dokazovania, a to vypočutiu vyšetrovateľa Policajného zboru [REDAKOVANÉ], už okresný súd uviedol, že „Vypočutie vyšetrovateľa... k tomu, či počas vypočúvania poškodenej v inej trestnej veci mal možnosť posúdiť, či vykazovala nejaké znaky utrpenia alebo zranení, neprichádza do úvahy, pretože k týmto okolnostiam sa jednak vyjadril znalec a dostatočný počet svedkov. Netreba zabúdať, že vyšetrovateľ bol činný v inej trestnej veci (oznámenia zo strany [REDAKOVANÉ]) ako úradná osoba a takéto okolnosti ani neboli predmetom vyšetrovania.“.

31. Krajský súd v rozsudku č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 k tejto otázke zopakoval, že *„okresný súd realizoval potrebné kroky k zabezpečeniu účasti svedka na hlavnom pojednávaní. Účasť svedka sa však nepodarilo zabezpečiť ani základe jeho predvolania, ani predvedením policajným orgánom. Nakoľko vo veci boli vykonané všetky potrebné dôkazy a obžalovaný bol stíhaný väzobne, nebolo na mieste ďalej predlžovať vedené trestné konanie v snahe zabezpečiť účasť svedka na hlavnom pojednávaní. Skutočnosti ohľadne spolužitia obžalovaného a poškodenej, ku ktorým mal byť svedok vypočutý (hádky medzi obžalovaným a poškodenu, zranenia poškodenej), boli v dostatočnom rozsahu preverené výpoveďami svedkov, ktorí boli na hlavnom pojednávaní vypočutí, pričom na základe týchto početných výpovedí svedkov bolo možné súdom vo veci spoľahlivo rozhodnúť o vine obžalovaného (výsluchy rodinných príslušníkov obžalovaného a poškodenej, bývalého partnera poškodenej, výsluchy osôb, s ktorými poškodená prichádzala do pravidelného kontaktu, ale aj početné listinné dôkazy a znalecké posudky).“.*

32. K ďalšiemu návrhu sťažovateľa na výsluch vyšetrovateľa krajský súd uviedol, že *„Okresný súd tiež správne odmietol výsluch svedka [REDAKOVANÉ], nakoľko sa týkal skutočnosti nepodstatnej pre rozhodnutie. Z hľadiska rozhodovania o vine obžalovaného bolo nepodstatným skúmať správanie poškodenej [REDAKOVANÉ] v rámci vyšetrovania v inej trestnej veci pred vyšetrovateľom [REDAKOVANÉ]. Ako už bolo vyššie uvedené, jednalo sa o trestné konanie vedené pred týmto trestným konaním, v rámci ktorého ešte poškodená zakrývala skutočné násilné správanie obžalovaného voči maloletému [REDAKOVANÉ], ako aj voči nej.“.*

33. Právny záver krajského súdu ako reakcia na odmietnutie návrhov sťažovateľa na doplnenie dokazovania o tom, že *„na hlavnom pojednávaní bolo dokazovanie vykonané v rozsahu, že bolo možné zistiť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.“*, považuje ústavný súd za ústavne konformný a korešpondujúci s obsahom skutočne vykonaného dokazovania. Na tomto mieste ústavný súd sťažovateľovi pripomína, že jeho trestnoprávna zodpovednosť za stíhanú trestnú činnosť bola objektivizovaná na podklade celého radu dôkazov, ako to už okresný súd v rozsudku č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 uviedol: *„Obžalovaný spáchanie skutku od začiatku trestného stíhania popieral, jeho konanie však mal súd preukázané najmä z výpovedí poškodenej [REDAKOVANÉ] a mal. poškodenej [REDAKOVANÉ], ktorí popísali charakter správania sa obžalovaného k nim. Súd nemal dôvod neveriť ich výpoveďami, pretože ich všeobecná vierohodnosť a špecifická vierohodnosť bola preukázaná znaleckým dokazovaním, neboli zistené u nich sklony k vymýšľaniu si, k účelovému spracovaniu skutočností, či k ich fantazijnému spracovaniu. Ich výpovede spĺňajú kritériá vierohodnosti. Tieto výpovede pritom*

nie sú jediným usvedčujúcim dôkazom, o ktorý by súd oprel svoje rozhodnutie a možno ich vyhodnotiť ako súladné s ostatnými dôkazmi, ktoré boli v tomto konaní vykonané, najmä s výpoveďami svedkov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a závermi znaleckého dokazovania, ku ktorým dospel znalec z odboru psychológia, ktoré jednoznačne preukázalo, aký konkrétny dopad na poškodenú a maloletého poškodeného malo konanie obžalovaného, a teda je preukázané, že [REDAKOVANÉ] zo strany bývalého druha trpela priamym psychickým násilím aj fyzickým násilím, ale trpela aj fyzickým násilím smerovaným voči jej maloletému synovi [REDAKOVANÉ]. Toto násilie jej spôsobovalo výrazný stres a úzkostné prejavy s projekciou do somatickej oblasti. U maloletého [REDAKOVANÉ], vyvolávalo správanie obžalovaného pocity strachu, hnevu a nepriateľstva.“ Už okresný súd na s. 42 až 51 svojho rozsudku č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 a následne krajský súd na s. 11 až 21 svojho rozsudku č. k. 2 To 14/2021-624 z 5. mája 2021 veľmi podrobne hodnotia vo veci vykonané dôkazy, ich obsahový význam a dôkaznú hodnotu, ktoré ústavný súd nebude na tomto mieste z dôvodu ich obsiahlosti a vedomosti sťažovateľa o nich rekapitulovať. Sú však až exemplárnym dôkazom toho, že sa oba súdy, teda okresný súd, ako aj krajský súd, mimoriadne precízne a podrobne zaoberali každou okolnosťou relevantnou pre finálne rozhodnutie, v dôsledku čoho tak napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým dovolací súd tieto závery podporil (s ohľadom na prijatý záver o vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní v rozsahu potrebnom na dôsledné zistenie skutkového stavu, bod 33), nie je možné považovať za ústavne nonkonformné (bližšie pozri body 20 a 21) alebo nedosahujúce štrasburskou judikatúrou požadované štandardy na riadne odôvodnenie rozhodnutia (pozri bod 22).

34. V súvislosti so sťažovateľom atakovanou arbitrárnosťou pri zdôvodnení odmietnutia návrhu na ním navrhnuté dokazovanie ústavný súd ďalej sťažovateľovi pripomína už okresným súdom nielen vykonané, ale aj riadne zhodnotené dokazovanie spočívajúce vo výsluchu jeho rodinných príbuzných [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (čo je potvrdením ochoty okresného súdu vykonať dokazovanie aj v prospech sťažovateľa), ako to z jeho rozsudku č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 vyplýva: „Výpovede týchto svedkov súd vyhodnotil ako nepresvedčivé a tendenčné, pretože je z nich citeľná snaha negatívne vykresliť osobu poškodenej ako klamárku, večnú sťažovateľku (neustále sa sťažovala a nadávala na svojich rodičov, bývalého druha), príživníčku a prospechárku (mal ju živiť obžalovaný, žiadala nehmuteľnosti na ich bývanie od brata obžalovaného, zariadenie bytu im dali len príbuzní obžalovaného, hračky a peniaze pýtal od sestry obžalovaného aj maloletý). Ako údajnú zlodajku (blatníkov z bicykla bývalého druha, hygienických prostriedkov z práce) ju vykresľoval aj obžalovaný. Je zrejme, že všetci k poškodenej prechovávajú negatívne postoje a emócie, keďže v dôsledku jej oznámenia je ich blízky príbuzný trestne stíhaný a preto sú motiváciou vypovedať v prospech obžalovaného v snahe vyvrátiť tvrdenia poškodenej...“

35. Taktiež okresný súd dôsledne hodnotil aj odmietnutie ďalšieho dôkazu navrhnutého sťažovateľom v jeho prospech, keď v rozsudku č. k. 3 T 87/2020 zo 16. decembra 2020 uviedol: „Zabezpečenie doplnenia alebo podania nového znaleckého posudku z odboru psychológie k osobe poškodenej a hodnovernosti jej výpovede nepovažuje súd za opodstatnené a ani prípustné, pretože takýto znalecký posudok v prípravnom konaní bol vykonaný, znalec musí hodnotiť výpovede uskutočnené v príslušnom trestnom konaní, nie z iných konaní (priestupkové alebo týkajúce sa starostlivosti o maloletého, ako na to v priebehu celého konania poukazoval obžalovaný), pokiaľ sa vo výpovedi poškodenej vyskytli rozpory, tieto sa odstraňovali spôsobom v súlade s Trestným

poriadkom a inštitút doplnenia znaleckého posudku neslúži na opätovné preskúmanie odbornej otázky. Tvrdenia poškodenej, ktoré predniesla preukázateľne pod vplyvom obžalovaného v iných konaniach v rôznych procesných postaveniach (oznamovateľ, svedok, navrhovateľ alebo odporca v civilnom konaní) odlišných od postavenia poškodenej v tomto trestnom konaní, nemajú žiadnu relevanciu pre hodnotenie dôveryhodnosti jej výpovede. Súd preto dôvody na takýto postup nezistil.“

36. Uvedené ústavný súd predkladá len ako príklad na (i) dôkaz kvantitatívnej dôslednosti postupu okresného súdu pri vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, (ii) preukázania precíznosti okresného súdu pri hodnotení vykonaného dokazovania (osobitne § 2 ods. 12 Trestného poriadku) a (iii) ako poukaz na to, že to boli nielen dôkazy spočívajúce vo výsluchu svedka [REDACTED] a vyšetrovateľa, ktoré okresný súd nevykonal, ale že to boli aj ďalšie dôkazy, ktoré okresný súd síce nevykonal, ale dôsledne vysvetlil, vrátane dôkladného hodnotenia dôkazov vykonaných v prospech sťažovateľa, ktorý tento postup okresného súdu (v kontexte obsahu svojich námietok o nedostatočnom zistení skutkového stavu nevykonaním dvoch navrhnutých dôkazov) vedome ignoruje. Navyše pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že okresný súd pochybil, ak nevykonal dôkaz v jeho prospech, a to výsluch svedka [REDACTED] a vyšetrovateľa mjr. [REDACTED], tak ústavný súd poukazuje na judikatúru EŠLP (Engel proti Holandsku z 8. 6. 1976, séria A, č. 22, s. 38 – 39, § 91, Pisano proti Taliansku z 27. 7. 2000, sťažnosť č. 36732/97), podľa ktorej nie je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy povinnosť vykonať dôkazy označené účastníkmi konania (I. ÚS 75/96, II. ÚS 153/03, II. ÚS 218/00, IV. ÚS 182/04, IV. ÚS 529/2022). Dôvody takého negatívneho postupu boli pritom sťažovateľovi náležite vysvetlené ako spočívajúce jednak v objektívnych okolnostiach, ale zároveň aj v spoľahlivom zistení predmetných skutočností inými dôkazmi, čo zodpovedá ústavnokonformnému použitiu § 272 ods. 3 Trestného poriadku.

37. Vo vzťahu k ďalšej námietke sťažovateľa o neprípustnosti vedeného trestného stíhania proti jeho osobe z dôvodu posúdenia parciálnej skutkovej časti zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona v priestupkovom konaní (vedenom Okresným úradom Liptovský Mikuláš pod č. OU-LM-OVVS-2020/002090) správne sťažovateľom subsumovanej pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. k) Trestného poriadku najvyšší súd v napadnutom uznesení vysvetlil, že „... *namietaná neprípustnosť trestného stíhania z dôvodu rozhodnutia Okresného úradu Liptovský Mikuláš zo 17. februára 2020, č. OU-LM-OVVS-2020/002090 nemôže obstať, nakoľko v tomto protiprávnom konaní nie je zachovaná jeho totožnosť s čiastkovým útokom v skutkovej vete rozsudku okresného súdu.*“. Tento svoj záver najvyšší súd odvodil od porovnania znenia skutkovej vety priestupku a skutkovej vety čiastkového útoku stíhaného trestného činu, pričom zistil, že «*Obvinený bol v minulosti riešený pre podozrenie zo spáchania priestupku, ktorého sa mal dopustiť tak, že: „mal v presne nezistený deň - od mesiaca január 2009 do 13. apríla 2009 maloletého [REDACTED] opakovane biť pästami po hlave a chrbte“.* Uvedené priestupkové konanie bolo zastavené, pretože spáchanie skutku nebolo obvinenému preukázané.“», naproti čomu «*V čiastkovom útoky skutkovej vety rozsudku okresného súdu (tretí odsek skutkovej vety) sa uvádza, že „v januári 2019 vo večerných hodinách sa obvinený [REDACTED] rozzúrnil, pričom zobudil maloletého [REDACTED] a toho bil pästami po hlave a kričal na celý byt, pričom zobudil maloletého [REDACTED] a toho bil pästami po hlave a chrbte a keď ho [REDACTED] začala brániť, prikryla ho svojím telom, udieral ju pästami do hlavy a chrbta najmenej dvadsaťkrát,*

pričom asi po polhodine sa upokojil. “». Na podklade tohto zistenia teda najvyšší súd ustálil záver, podľa ktorého „*nemožno v predmetnej trestnej veci ustáliť, že ide o totožnosť skutkových okolností. Odvolací súd správne poukázal na skutočnosť, že v predmetnom trestnom konaní je súčasťou uznania viny obvineného aj konkrétne popísaný incident z večerných hodín v mesiaci január 2019, kedy sa obvinený rozzúrnil, nadával a kričal na celý byt, pričom zobudil maloletého ■■■■■ tohto bil pästami po hlave a chrbte, na čo nadväzovalo bránenie jeho matkou ■■■■■ a následne agresívny fyzický útok obvineného na poškodenú ■■■■■. Je teda zrejmé, že predmetom priestupkového konania nebol fyzický útok aj na matku maloletého, ktorý je uvedený v popise skutku rozsudku okresného súdu. “.*

38. Preskúmaním tejto časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd, ktorý dovolací súd na úrovni skutkových zistení a zákonného posúdenia nenahrádza, extrémny exces pri posúdení prekážky *res iudicata* najvyšším súdom, ktorý by podmienil ústavnú neudržateľnosť jeho rozhodnutia, a teda, naopak, by zodpovedal vecnej opodstatnenosti sťažovateľom nastolenej argumentačnej námietky, čo najvyšší súd deklaroval aj príslušnými citáciami znenia skutkových viet jednak v priestupkovom konaní predpokladaného deliktu (ako priestupku) a jednak zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona, nezistil. To platí bez ohľadu na okolnosť zámeny datovania najvyšším súdom vo vzťahu k dotknutému priestupkovému rozhodnutiu (roka 2019 za rok 2009) a bez ohľadu na používanie konajúcimi súdmi vo vzťahu k predmetnému skutkovému prvku popisu konania páchatel'a označenia „čiasťkový útok“, ktoré formulačne (bez potreby kasačnej korekcie) prislúcha čiasťkovému útoku pokračovacieho trestného činu, kým v prípade odsúdenia sťažovateľ'a ním spáchaný trestný čin takto kvalifikovaný nebol. Najvyšší súd však popisuje kvalitatívne rôznorodý aspekt skutkovej odlišnosti.

39. V súhrne teda ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona a tiež vlastnej rozhodovacej praxe, na ktorú aj poukázal a ktorej aplikáciu aj ozrejmil, jeho úvahy sú logické, bez vnútorných rozporov, legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné, v dôsledku čoho nezistil príčinnú súvislosť so sťažovateľ'om namietaným porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo zakladá dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť. Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľ'a pre namietané porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, nemohlo vzhľadom na rovnorodé hodnotiace kritériá dôjsť ani k porušeniu sťažovateľ'om označeného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy. Aj túto časť sťažovateľ'om podanej ústavnej sťažnosti ústavný súd odmieta pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

40. Napokon na námietku sťažovateľ'a o nezákonnom zložení odvolacieho senátu krajského súdu (bod 4) ústavný súd opätovne odkazuje na už spomínaný princíp subsidiarity (body 12 až 17), keďže túto námietku sťažovateľ mal a mohol uplatniť v dovolacom konaní jej subsumovaním pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (z ústavnej sťažnosti je zrejma sťažovateľ'ova dostatočne včasná vedomosť o ním uvádzaných skutočnostiach), čo však neurobil, ale túto námietku predniesol až v konaní o ústavnej sťažnosti v jej doplnení doručenom ústavnému súdu 3. júla 2023. Vzhľadom na to (teda aj bez ohľadu na omyl sťažovateľ'a o vylúčení sudcu

rozhodujúceho o väzbe v prípravnom konaní z rozhodovania o odvolaní vo veci) ústavný súd odmieta túto časť sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde. Súčasne a neopomenuteľne (teda aj samostatne) je prítomný dôvod odmietnutia ústavnej z dôvodu uplynutia zákonnej lehoty podľa § 124 zákona o ústavnom súde, teda podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. Oba tieto dôvody platia aj vo vzťahu k námietke nezohľadnenia ďalšieho priestupkového rozhodnutia týkajúceho sa priestupku z 10. augusta 2018 podľa námietky obsiahnutej v doplnení ústavnej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 17. júla 2023. Vzhľadom na primárne dôvody odmietnutia ústavnej sťažnosti ústavný súd bez možnosti vecného prieskumu, teda bez hlbšieho rozboru (len ako *obiter dictum*) rámcovo uvádza, že sankcia jednoduchého pokarhania uložená v predmetnom priestupkovom konaní vylučuje represívny charakter takého postihu, ktorý by vyvolal potrebu považovať ho za odsúdenie (rozhodnutie o „trestnom obvinení“) zakladajúce prekážku právoplatne rozhodnutej veci v intenciách dohovoru.

III.

Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

41. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

42. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

43. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadosťiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

44. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu (kompletnej sťažovateľovej argumentácii) bez potreby jej doplnenia prostredníctvom poskytnutia právnej pomoci z dôvodov jednak vecných (zjavná neopodstatnenosť) a jednak procesných (neprípustnosť a uplatnenie námietky po uplynutí zákonnej lehoty) nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhoviel. Tým je

zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I tohto uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu